

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

FINANČNI

RAČUNI SLOVENIJE

ČETRTLETNA INFORMACIJA

NOVEMBER 2016

Povzetek dogajanj v zadnjem letu (od konca drugega četrtnetja 2015 do konca drugega četrtnetja 2016)

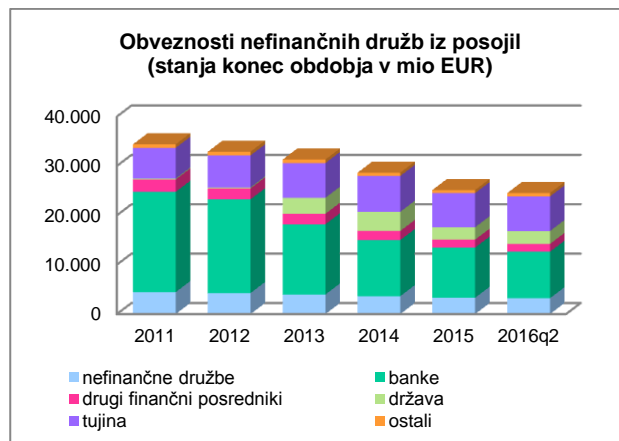
- **Nefinančne družbe** so izboljšale neto finančni položaj do bank in države, poslabšale pa do tujine, hkrati so se zmanjšale medsebojne terjatve in obveznosti znotraj sektorja.
- **Centralna banka** je neto finančni položaj izboljšala do države ter poslabšala do tujine in bank.
- V **bankah** se je nadaljevalo krčenje bilančne vsote zaradi njihovega razdolževanja in nadaljnega zmanjševanja posojil nebančnemu sektorju.
- **Drugi finančni posredniki** so terjatve zmanjšali do nefinančnih družb in tujine, obveznosti pa do države, tujine in bank.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje vrednostne papirje in zmanjšali naložbe v državne vrednostne papirje ter vloge pri bankah.
- **Država** je neto finančni položaj poslabšala do centralne banke, nefinančnih družb in bank, izboljšala pa do tujine. Primanjkljaj na letni ravni se že od zadnjega četrtnetja 2014 zmanjšuje.
- **Gospodinjstva** od drugega četrtnetja 2014 dalje povečujejo vloge pri bankah, pri tem zmanjšujejo vezane vloge in povečujejo vloge na vpogled.
- Neto finančni položaj **tujine** se je izboljšal do centralne banke, poslabšal pa do države.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec drugega četrtrletja 2016 znašala 42,1 mrđ EUR in so se v zadnjem letu (od konca drugega četrtrletja 2015 do konca drugega četrtrletja 2016) zmanjšala za 482 mio EUR. **Druge terjatve** so dosegle 15 mrđ EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (82%), od tega 45% do tujine in 43% v okviru lastnega sektorja, pri čemer so se zmanjšali do nefinančnih družb (za 237 mio EUR) in države (za 202 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 14,7 mrđ EUR naložb v **lastniški kapital**, od tega največ znotraj lastnega sektorja (79%). Naložbe so se povečale, pri čemer so dokapitalizacije znašale 643 mio EUR, negativne vrednostne spremembe pa 322 mio EUR. Dana **posojila** so dosegla 5,9 mrđ EUR, od tega 55% znotraj lastnega sektorja in 37% do tujine, ter so se zmanjšala za 257 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so konec drugega četrtrletja 2016 znašale 78,9 mrđ EUR in so se v zadnjem letu zmanjšale za 3,2 mrđ EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 37,7 mrđ EUR in so se povečale preko transakcij za 1,8 mrđ EUR, zmanjšale pa preko vrednostnih sprememb za 1,1 mrđ EUR. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (31%), tujina (24%), država (21%) in gospodinjstva (21%). Najeta **posojila** so znašala 24,5 mrđ EUR, od tega pri bankah (38%), v tujini (29%), pri nefinančnih družbah (13%) in državi (11%), ter so se zmanjšala za 3,5 mrđ EUR. Nefinančne družbe so imele

15,3 mrđ EUR **drugih obveznosti**, največ iz komercialnih kreditov in predujmov (68%), od tega 51% do nefinančnih družb in 41% do tujine.

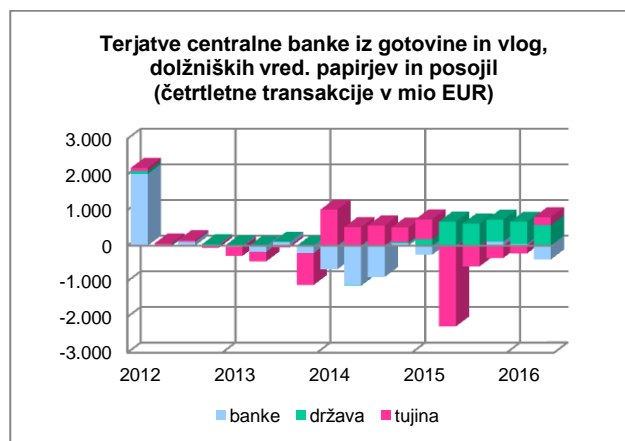

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec drugega četrtrletja 2016 znašal 36,8 mrđ EUR in se je v zadnjem letu izboljšal za 2,7 mrđ EUR, največ do bank (za 2 mrđ EUR) in države (za 933 mio EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 52% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec drugega četrtrletja 2016 znašala 11,3 mrđ EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,5 mrđ EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (75%), vloge (16%) in posojila (4%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 3,4 mrđ EUR (večina v okviru programa odkupovanja obveznic) na 8,5 mrđ EUR, pri čemer je bilo 56% naložb v tujih, 43% pa v domačih državnih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 1,9 mrđ EUR **vlog**, ki so se zmanjšale za 1,6 mrđ EUR (večinoma terjatve v sistemu Target¹ in terjatve iz naslova razdelitve evro bankovcev znotraj Evrosistema²). **Posojila**, predvsem bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja, so znašala 492 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so znašale 10,7 mrđ EUR in so se v zadnjem letu povečale za 1,3 mrđ EUR. Obveznosti iz **gotovine** so znašale 5 mrđ EUR, predvsem do gospodinjstev in tujine. **Vloge** so se povečale za 1 mrđ EUR na 4,3 mrđ EUR, pri čemer je bilo vlog države 48% in bank 43%.

Neto finančni položaj centralne banke se je v zadnjem letu izboljšal do države (za 2,3 mrđ EUR) ter poslabšal do tujine (za 1,3 mrđ EUR) in bank (za 665 mio EUR).

¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

² Pozitivna razlika med gotovino, ki je dodeljena Banki Slovenije v skladu s ključem za razdelitev bankovcev v Evrosistemu, in gotovino, ki jo Banka Slovenije dejansko daje v obtok, se evidentira med terjatvami iz vlog.

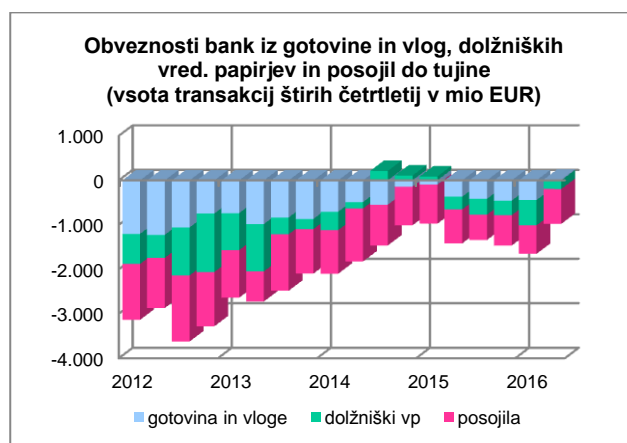
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank³ so konec drugega četrletja 2016 znašala 38,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 2 mrd EUR. Dana **posojila** so predstavljala 23,2 mrd EUR oz. 60% naložb⁴, največ nefinančnim družbam (41%) in gospodinjstvom (38%). Zmanjšala so se za 2,5 mrd EUR (najbolj do nefinančnih družb in tujine), od tega za 1,1 mrd EUR preko odplačil, ostalo pa zaradi odpisov in pripojitve dveh bank k DUTB. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 9,3 mrd EUR, pri čemer je bilo 62% naložb v državnih, 33% pa v tujih vrednostnih papirjih. Naložbe v tuje vrednostne papirje so se povečale za 716 mio EUR, v domače pa zmanjšale za 606 mio EUR. Banke so imele 5 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, te so se najbolj povečale pri centralni banki (za 405 mio EUR).

Obveznosti bank so znašale 36,2 mrd EUR in so se zmanjšale za 880 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 25,8 mrd EUR, največ gospodinjstev (63%) in nefinančnih družb (21%). Povečale so se vloge gospodinjstev (za 847 mio EUR) in nefinančnih družb (za 356 mio EUR), zmanjšale pa vloge države (za 526 mio EUR). Banke so imele 4,4 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil**, od tega 66% do tujine. Posojila so se zmanjšala za 1,7 mrd EUR, do tujine, bank in centralne banke kot posledica odplačil ter do države (360 mio EUR) kot posledica pripojitve dveh bank k DUTB. **Kapital** bank je znašal 4,8 mrd EUR, pri čemer se je delež

države zmanjšal na 50%, tujine pa povečal na 41%. Obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev** so dosegle 820 mio EUR.

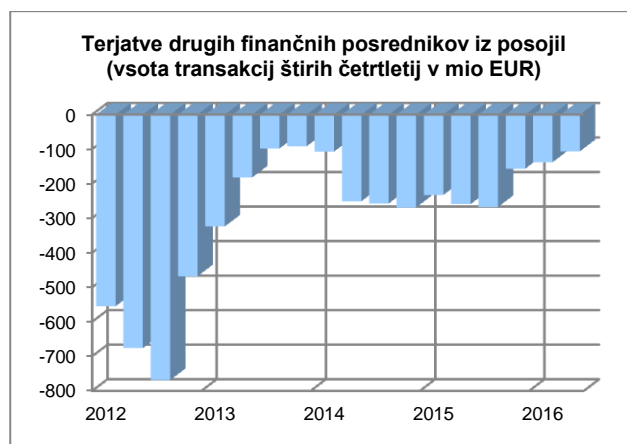
Neto finančni položaj bank se je izboljšal do centralne banke, države in tujine, poslabšal pa do nefinančnih družb in gospodinjstev.

S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec drugega četrletja 2016 znašala 7,6 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 660 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,2 mrd EUR, največ v tujino (52%) in nefinančne družbe (33%), ter so se zmanjšale za 464 mio EUR, od tega 132 mio EUR preko transakcij. Dana **posojila** so dosegla 2,9 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (55%) in gospodinjstvom (37%), ter so se zmanjšala za 244 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Terjatve iz **vlog** so znašale 565 mio EUR, pri čemer so imeli 71% vlog v domačih bankah in 27% v tujini. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 574 mio EUR, pretežno v tujino (85%), in so se povečale za 134 mio EUR.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec drugega četrletja 2016 znašale 7,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšale za 1,2 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 3,8 mrd EUR in so se zmanjšale za 214 mio EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (57%), predvsem v lasti gospodinjstev (56%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (34%). Vrednost investicijskih skladov se je zaradi negativnih vrednostnih sprememb zmanjšala za 184 mio EUR na 2,2 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 3,1 mrd EUR, od tega 60% do tujine in 26% do bank, ter so se zmanjšala za 931 mio EUR, predvsem do države in tujine.

³ V četrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

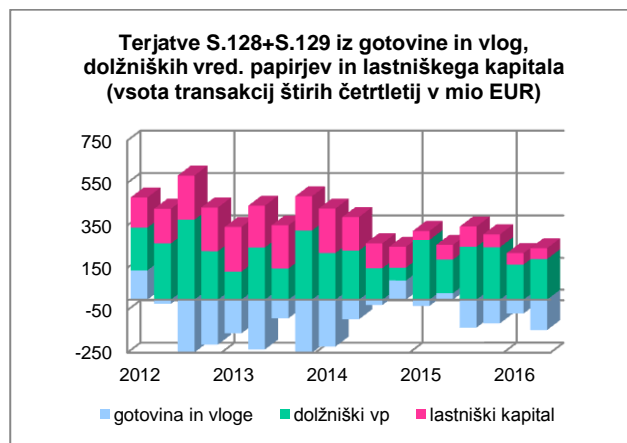
⁴ Konec drugega četrletja 2016 so oslabitve na posojilih dosegle 2,6 mrd EUR, kar je predstavljalo 11,4% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec drugega četrtrletja 2016 znašala 9,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 248 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (5,9 mrd EUR), predvsem v tuje (64%) in državne (26%). Stanje naložb se je povečalo za 471 mio EUR, pri čemer so povečali naložbe v tuje in zmanjšali v državne vrednostne papirje. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 2,6 mrd EUR, največ v tujino (47%), investicijske sklade (29%) in zavarovalne družbe (11%). V zadnjem letu so se predvsem zaradi vrednostnih sprememb zmanjšale za 115 mio EUR. Terjatve iz **vlog** so znašale 699 mio EUR in so se zmanjšale za 143 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec drugega četrtrletja 2016 znašale 9,8 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečale za 261 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (7,7 mrd EUR), ki so se povečali za 159 mio EUR. V strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 40%, življenjskih zavarovanj 37%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 23%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so

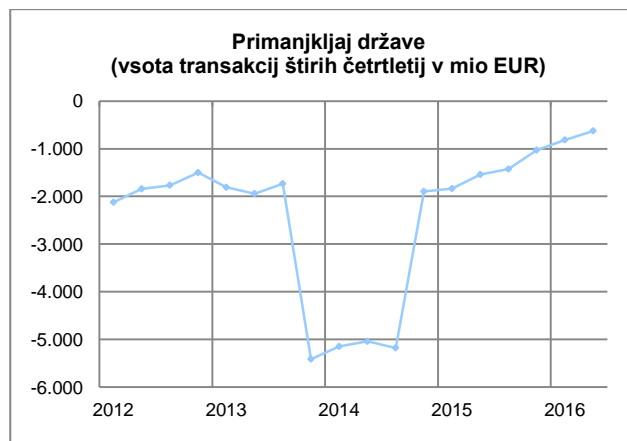
znašale 1,7 mrd EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (36%), tujina (21%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (19%) ter gospodinjstva (10%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec drugega četrtrletja 2016 znašala 32,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšala za 3,1 mrd EUR. Država je imela 14,5 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (54%) in banke (17%). Naložbe so se zmanjšale za 818 mio EUR, od tega so neto prodaje znašale 170 mio EUR. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 9,2 mrd EUR, od tega 44% do tujine, 22% do centralne banke, 18% znotraj lastnega sektorja in 15% do bank. Terjatve so se zmanjšale znotraj lastnega sektorja (za 2,1 mrd EUR) in do bank (za 527 mio EUR), povečale pa do tujine (za 1,5 mrd EUR) in centralne banke (za 234 mio EUR). Država je imela 4,7 mrd EUR terjatev iz **posojil**, od tega 56% do nefinančnih družb in 28% do tujine. Terjatve iz posojil so se predvsem zaradi posebne metodološke obravnave DUTB zmanjšale za 1,3 mrd EUR. **Druge terjatve** so znašale 3,5 mrd EUR, od tega terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, 89%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (54%) in znotraj lastnega sektorja (23%).

Obveznosti države so konec drugega četrtrletja 2016 znašale 43,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu zmanjšale za 278 mio EUR. Država je imela 31,7 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (65%), bank (18%), centralne banke (12%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (5%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 2,6 mrd EUR) in tujine (za 767 mio EUR), zmanjšale pa do bank (za 735 mio EUR). Obveznosti iz **posojil** so znašale 4,7 mrd EUR, od tega 54% do tujine in 37% do bank. Konsolidiran **dolg** države (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je znašal 36,1 mrd EUR oz. 92% BDP.

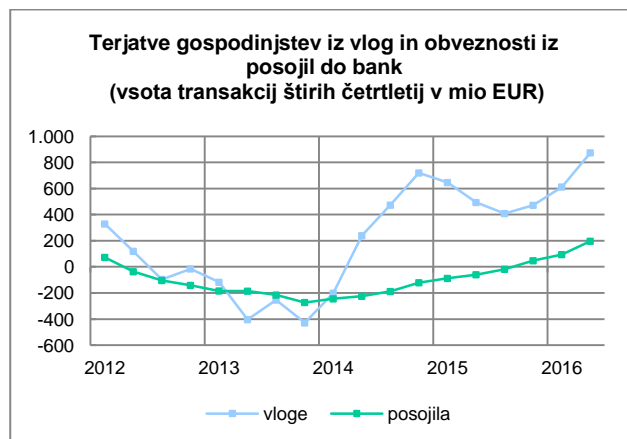

Država je imela **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 10,9 mrd EUR. V drugem četrtrletju 2016 je **primanjkljaj v transakcijah** na letni ravni znašal 626 mio EUR oz. 1,6% BDP.

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec drugega četrtrletja 2016 znašala 39,5 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,1 mrd EUR. **Vloge** so znašale 17,2 mrd EUR, 94% v domačih bankah in 6% v tujini. Zaradi zelo nizkih obrestnih mer se v domačih bankah povečujejo vlog na vpogled (za 1,7 mrd EUR) in zmanjšujejo vezane vloge (za 769 mio EUR). Terjatve iz **gotovine** so znašale 2,7 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 10,1 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (78%) in investicijske sklade (12%). Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 6,9 mrd EUR, od tega so pokojninske pravice predstavljale 45%, življenjska zavarovanja 44%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 11%. Terjatve so se povečale za 131 mio EUR, predvsem iz naslova pokojninskih pravic.

Obveznosti gospodinjstev so konec drugega četrtrletja 2016 znašale 12,2 mrd EUR. Obveznosti iz **posojil** so dosegle 10,7 mrd EUR, 83% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov.

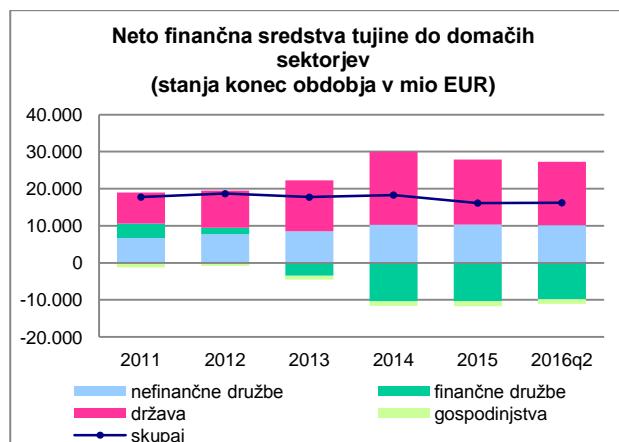

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 27,3 mrd EUR in se je v zadnjem letu povečal za 1,1 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec drugega četrtrletja 2016 znašala 57,3 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1 mrd EUR. Tujina je imela 21,4 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, ki so se povečale v državne (za 767 mio EUR), zmanjšale pa v bančne (za 210 mio EUR) vrednostne papirje. **Posojila** so znašala 14,7 mrd EUR, od tega 48% nefinančnim družbam, 20% bankam in 17% državi. Terjatve so se zmanjšale za 1,6 mrd EUR, najbolj do bank, nefinančnih družb in drugih finančnih posrednikov. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 11,7 mrd EUR, od tega 77% v nefinančne družbe in 17% v banke, ter so se povečale preko transakcij za 1,7 mrd EUR, večinoma do nefinančnih družb.

Obveznosti tujine so konec drugega četrtrletja 2016 znašale 41,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečale za 1,6 mrd EUR. Tujina je imela 12,2 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 39% do centralne banke, 31% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 25% do bank, in so se povečale za 2,2 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 10 mrd EUR in so se zmanjšale do centralne banke (za 1,5 mrd EUR), povečale pa do države (za 1,5 mrd EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se zmanjšale za 278 mio EUR na 7 mrd EUR, od tega 36% do nefinančnih družb, 22% do investicijskih skladov ter 17% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.

Neto finančni položaj tujine se je v zadnjem letu poslabšal za 605 mio EUR na 16,2 mrd EUR, pri čemer se je izboljšal do centralne banke (za 1,3 mrd EUR), poslabšal pa do države (za 1,1 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi razen MMF</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Neprirodne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 EU</p> <p>S.2111 Evroobmočje</p> <p>S.2112 Ostale članice EU</p> <p>S.22 Ostale države</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni</p> <p>F.32 Dolgoročni</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna</p> <p>F.42 Dolgoročna</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in prejemki</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

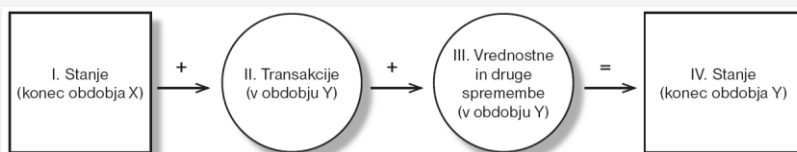
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;
- bančna statistika;
- statistika investicijskih skladov;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/iskalniki/financni-racuni.asp?Mapald=922>